
MONOGRAFIE PRAWNICZE

OBSZARY SPECJALNE
W POLSKIM
MATERIALNYM PRAWIE
ADMINISTRACYJNYM

PIOTR ZACHARCZUK

Wydawnictwo C.H.Beck

MONOGRAFIE PRAWNICZE

PIOTR ZACHARCZUK • OBSZARY SPECJALNE W POLSKIM MATERIALNYM
PRAWIE ADMINISTRACYJNYM

Polecamy inne nasze publikacje z tej serii:

*Emil Pływaczewski, Emilia Jurgielewicz-Delegacz,
Diana Dajnowicz-Piesiecka (red.)*

**WSPÓŁCZESNA PRZESTĘPCZOŚĆ I PATOLOGIE SPOŁECZNE
Z PERSPEKTYWY INTERDYSCYPLINARNYCH BADAŃ
KRYMINOLOGICZNYCH**

Małgorzata Sieradzka

**OPLĄTY PÓŁKOWE JAKO CZYN NIEUCZCIWEJ
KONKURENCJI**

Jarosław Grykiel

**UPRAWNIENIA WIERZycIELA Z UMOWY PRZEDWSTĘPNEJ
W RAZIE JEJ NIEWYKONANIA LUB NIENALEŻYTEGO
WYKONANIA PRZEZ DŁUŻNIKA**

Katarzyna Samulska

**ZASADA SZYBKOŚCI POSTĘPOWANIA ADMINISTRACYJNEGO
W PRAWIE POLSKIM**

*Ewelina Cała-Wacinkiewicz, Jerzy Menkes, Władysław Pęksa, Wojciech
Staszewski, Joanna Nowakowska-Matusecka (red.)*

**IDEE, NORMY I INSTYTUCJE KONGRESU WIEDEŃSKIEGO
– 200 LAT PÓŹNIEJ – PERSPEKTYWA MIĘDZYNARODOWA**

Legalis
System Informacji Prawnej

www.ksiegarnia.beck.pl

[Kup książkę](#)

OBSZARY SPECJALNE
W POLSKIM
MATERIALNYM PRAWIE
ADMINISTRACYJNYM

PIOTR ZACHARCZUK

WYDAWNICTWO C.H.BECK
WARSZAWA 2017

[Kup książkę](#)

Wydawca: Katarzyna Karnas

Recenzja naukowa:
prof. zw. dr hab. Zygmunt Niewiadomski
prof. zw. dr hab. Stanisław Wrzosek

© **Wydawnictwo C.H.Beck 2017**

Wydawnictwo C.H.Beck Sp. z o.o.
ul. Bonifraterska 17, 00-203 Warszawa

Skład i łamanie: Wydawnictwo C.H.Beck
Druk i oprawa: Elpil, Siedlce

ISBN 978-83-255-9582-1

ISBN e-book 978-83-255-9583-8

[Kup książkę](#)

Spis treści

Wykaz skrótów	IX
Wykaz orzeczeń	XV
Wykaz literatury	XIX
Wstęp	XXXV
Rozdział I. Określenie obszaru specjalnego i jego charakterystyka	1
§ 1. Geneza i pojmowanie obszaru specjalnego	1
§ 2. Cechy obszarów specjalnych	10
§ 3. Funkcje obszarów specjalnych	21
§ 4. Wnioski	24
Rozdział II. Miejsce obszarów specjalnych w systemie prawa	
administracyjnego	27
§ 1. Obszary specjalne jako instytucja prawna materialnego prawa administracyjnego	27
§ 2. Obszary specjalne a podział terytorialny	34
§ 3. Obszary specjalne a rzeczy i urzędy publiczne	39
§ 4. Obszary specjalne a specjalne statusy prawne	55
§ 5. Obszary specjalne a obszary wyznaczone zezwoleniami i koncesjami	58
§ 6. Obszary specjalne a stany specjalne	60
§ 7. Obszary specjalne a obszary objęte ustaleniami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz decyzji wydanych w ramach procesu inwestycyjno-budowlanego	64
§ 8. Obszary wyodrębnione	76
§ 9. Wnioski	78
Rozdział III. Tworzenie, funkcjonowanie i klasyfikacje obszarów specjalnych	83
§ 1. Podstawy prawne tworzenia obszarów specjalnych	83
§ 2. Wartości leżące u podstaw tworzenia obszarów specjalnych	86
§ 3. Cele tworzenia obszarów specjalnych	90
§ 4. Akty prawne tworzące obszary specjalne	96
§ 5. Podmioty administrujące utworzonymi obszarami specjalnymi	100
§ 6. Specjalne reżimy prawne	103
§ 7. Zbieg specjalnych reżimów prawnych	143

§ 8. Zmiana specjalnych reżimów prawnych lub uchylenie ich stosowania	149
§ 9. Rodzaje obszarów specjalnych i ich klasyfikacje	152
§ 10. Wnioski	164
Rozdział IV. Obszary specjalne wyodrębniane w celu ochrony przyrody ...	171
§ 1. Obszary specjalne jako prawne środki ochrony przyrody	171
§ 2. Parki narodowe wraz z otulinami oraz strefami ochronnymi zwierząt łownych	181
§ 3. Rezerwaty przyrody wraz z otulinami	214
§ 4. Parki krajobrazowe wraz ze strefami ochrony krajobrazu oraz otulinami	229
§ 5. Obszary chronionego krajobrazu wraz ze strefami ochrony krajobrazu	246
§ 6. Obszary Natura 2000	259
§ 7. Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	285
§ 8. Strefy ochrony	290
§ 9. Wnioski	298
Rozdział V. Pozostałe obszary specjalne tworzone w celu ochrony środowiska	303
§ 1. Obszary specjalne jako prawne środki ochrony środowiska	303
§ 2. Obszary ciche	315
§ 3. Obszary ograniczonego użytkowania	318
§ 4. Strefy przemysłowe	326
§ 5. Leśne kompleksy promocyjne	331
§ 6. Lasy ochronne	335
§ 7. Obwody łowieckie	346
§ 8. Obwody rybackie wraz z obrębami ochronnymi	378
§ 9. Obręby hodowlane	398
§ 10. Strefy ochronne ujść wody	403
§ 11. Obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych	411
§ 12. Obszary szczególnie narażone na azotany ze źródeł rolniczych	414
§ 13. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią	422
§ 14. Obszary niebędące obszarami narażonymi na niebezpieczeństwo powodzi służące ochronie przed powodzią	441
§ 15. Strefy ochronne urządzeń pomiarowych służby państwowej	443
§ 16. Wnioski	446
Rozdział VI. Obszary specjalne wyodrębniane z uwagi na potrzebę korzystania z rzeczy publicznych lub urządzeń publicznych	451
§ 1. Korzystanie z rzeczy i urządzeń publicznych	451

§ 2. Morskie wody wewnętrzne oraz morze terytorialne wraz ze strefami zamkniętymi dla żeglugi i rybołówstwa	456
§ 3. Wyłączna strefa ekonomiczna wraz ze strefą przyległą	464
§ 4. Strefy bezpieczeństwa	470
§ 5. Pas techniczny wraz z pasem ochronnym	474
§ 6. Porty i przystanie morskie	479
§ 7. Obszary i strefy przeznaczone dla żeglugi pasażerskiej oraz obszary przeznaczone dla żeglugi promów pasażerskich typu ro-ro	501
§ 8. Obszary wykonywania rybołówstwa morskiego komercyjnego na szczególnych warunkach wraz z obszarami wyłączonymi z wykonywania rybołówstwa morskiego komercyjnego oraz obszarami ochronnymi dla gatunku organizmu morskiego	506
§ 9. Strefy płatnego parkowania	511
§ 10. Wnioski	517
Rozdział VII. Obszary specjalne służące ochronie zabytków	523
§ 1. Ochrona zabytków	523
§ 2. Obszary wpisane do rejestru zabytków	527
§ 3. Parki kulturowe	544
§ 4. Tereny byłych hitlerowskich obozów zagłady wraz ze strefami ochronnymi wokół terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady .	552
§ 5. Wnioski	563
Rozdział VIII. Obszary specjalne wpisujące się w ochronę zdrowia	567
§ 1. Ochrona zdrowia	567
§ 2. Obszary ochrony uzdrowiskowej oraz uzdrowiska	574
§ 3. Wnioski	594
Rozdział IX. Obszary specjalne ustanawiane w celu stymulacji rozwoju gospodarczego i społecznego	597
§ 1. Stymulacja rozwoju gospodarczego i społecznego	597
§ 2. Specjalne strefy ekonomiczne	599
§ 3. Wolne obszary celne	615
§ 4. Obszary rewitalizacji wraz ze specjalnymi strefami rewitalizacji	626
§ 5. Gminy lub miejscowości poszkodowane w wyniku działania żywiołu, na terenie których stosuje się szczególne zasady odbudowy, remontów i rozbiórek obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych wraz z innymi wyznaczonymi w ich granicach obszarami specjalnymi	649
§ 6. Gminy lub miejscowości poszkodowane w wyniku wystąpienia powodzi, na terenie których stosuje się szczególne rozwiązania związane z usuwaniem skutków tych powodzi	666
§ 7. Wnioski	672

Rozdział X. Obszary specjalne wyodrębniane w celu ochrony	
bezpieczeństwa państwa	675
§ 1. Ochrona bezpieczeństwa państwa	675
§ 2. Tereny zamknięte	676
§ 3. Strefy niebezpieczeństwa	682
§ 4. Strefa nadgraniczna wraz z pasem drogi granicznej	688
§ 5. Obszary podlegające obowiązkowej ochronie	699
§ 6. Wnioski	707
Wnioski końcowe	711
Indeks rzeczowy	721

Wykaz skrótów

1. Akty prawne

AdmMorU	ustawa z 21.3.1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 2145 ze zm.)
AktyNormU	ustawa z 20.7.2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 296 ze zm.)
BezpMorU	ustawa z 18.8.2011 r. o bezpieczeństwie morskim (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 281 ze zm.)
DrPublU	ustawa z 21.3.1985 r. o drogach publicznych (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 1440 ze zm.)
EgzAdmU	ustawa z 17.6.1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 599 ze zm.)
GospNierU	ustawa z 21.8.1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 2147 ze zm.)
KC	ustawa z 23.4.1964 r. – Kodeks cywilny (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 459 ze zm.)
KK	ustawa z 6.6.1997 r. – Kodeks karny (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 1137 ze zm.)
KPA	ustawa z 14.6.1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 23 ze zm.)
KASU	ustawa z 16.11.2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz.U. z 2016 r. poz. 1947 ze zm.)
KSH	ustawa z 15.9.2000 r. – Kodeks spółek handlowych (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 1578 ze zm.)
LasyU	ustawa z 28.9.1991 r. o lasach (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 788 ze zm.)
LeczUzdrU	ustawa z 28.7.2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 879 ze zm.)

ObszMorskieU	ustawa z 21.3.1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (tekst jedn. z 2016 r. poz. 2145 ze zm.)
OchrGranU	ustawa z 12.10.1990 r. o ochronie granicy państwowej (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 660)
OchrObozU	ustawa z 7.5.1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (tekst jedn. Dz.U. z 2015 r. poz. 2120)
OchrOsMienU	ustawa z 22.8.1997 r. o ochronie osób i mienia (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 1432 ze zm.)
OchrPrzyrU	ustawa z 16.4.2004 r. o ochronie przyrody (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 2134 ze zm.)
OchrRoślU	ustawa z 18.12.2003 r. o ochronie roślin (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 2041 ze zm.)
OchrZabU	ustawa z 23.7.2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jedn. Dz.U. z 2014 r. poz. 1446 ze zm.)
OchrZdrZwierzU	ustawa z 11.3.2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (tekst jedn. Dz.U. z 2014 r. poz. 1539 ze zm.)
OchrŻeglU	ustawa z 4.9.2008 r. o ochronie żeglugi i portów morskich (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 49 ze zm.)
PortyU	ustawa z 20.12.1996 r. o portach i przystaniach morskich (tekst jedn. Dz.U. z 2010 r. Nr 33, poz. 179 ze zm.)
PrBud	ustawa z 7.7.1994 r. – Prawo budowlane (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 290 ze zm.)
PrCel	ustawa z 19.3.2004 r. – Prawo celne (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 1880 ze zm.)
PrGeod	ustawa z 17.5.1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 1629 ze zm.)
PrGeolGórn	ustawa z 9.6.2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 1131 ze zm.)
PrŁow	ustawa z 13.10.1995 r. – Prawo łowieckie (tekst jedn. Dz.U. z 2015 r. poz. 2168 ze zm.)
PrOchrŚrod	ustawa z 27.4.2001 r. – Prawo ochrony środowiska (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 519 ze zm.)
PrWod	ustawa z 18.7.2001 r. – Prawo wodne (tekst jedn. Dz.U. z 2015 r. poz. 469 ze zm.)
RewitalizacjaU	ustawa z 9.10.2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. z 2015 r. poz. 1777 ze zm.)

RybactwoŚródlądU	ustawa z 18.4.1985 r. o rybactwie śródlądowym (tekst jedn. Dz.U. z 2015 r. poz. 652 ze zm.)
RybołówstwoU	ustawa z 19.12.2014 r. o rybołówstwie morskim (Dz.U. z 2015 r. poz. 222 ze zm.)
SamGmU	ustawa z 8.3.1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 446 ze zm.)
SamPowU	ustawa z 5.6.1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 814 ze zm.)
SamWojU	ustawa z 5.6.1998 r. o samorządzie województwa (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 486 ze zm.)
SpecStrefyEkU	ustawa z 20.10.1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych (tekst jedn. Dz.U. z 2015 r. poz. 282 ze zm.)
StrGranU	ustawa z 12.10.1990 r. o Straży Granicznej (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 1643 ze zm.)
UKC	rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 952/2013 z 9.10.2013 r. ustanawiające unijny kodeks celny (Dz.Urz. UE L 269 z 10.10.2013 r., s. 1 ze zm.)
UsuwSkPowU	ustawa z 16.9.2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 825)
WojAdmRzU	ustawa z 23.1.2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (tekst jedn. Dz.U. z 2015 r. poz. 525 ze zm.)
ZagospPrzestrzU	ustawa z 27.3.2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 778 ze zm.)
ZakwaterSiłZbrU	ustawa z 22.6.1995 r. o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 207 ze zm.)
ZasOdbudowyU	ustawa z 11.8.2001 r. o szczególnych zasadach odbudowy, remontów i rozbiórek obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku działania żywiołu (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 1067)

2. Organy orzekające, organizacje, instytucje

MZ	Minister Zdrowia
NSA	Naczelny Sąd Administracyjny

Wykaz skrótów

NSA (5)	Naczelny Sąd Administracyjny w składzie 5 sędziów
PRL	Polska Rzeczpospolita Ludowa
RP	Rzeczpospolita Polska
SN	Sąd Najwyższy
SN (7)	Sąd Najwyższy w składzie 7 sędziów
TK	Trybunał Konstytucyjny
TS	Trybunał Sprawiedliwości
UE	Unia Europejska
WSA	Wojewódzki Sąd Administracyjny

3. Czasopisma i publikatory

BILP	Biuletyn Informacyjny Lasów Państwowych
BIP	Biuletyn Informacji Publicznej
CBOSA	Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych
Dz.P.P.P.	Dziennik Praw Państwa Polskiego
Dz.U.	Dziennik Ustaw
Dz.Urz.	Dziennik Urzędowy
M.P.	Monitor Polski
MoP	Monitor Prawniczy
ONSA	Orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego
OSNC	Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Cywilna
OSNKW	Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Karna i Wojskowa
OTK	Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego
PiP	Państwo i Prawo
Prok. i Pr.	Prokuratura i Prawo
PS	Przegląd Sądowy

4. Inne skróty

art.	artykuł
ha	hektar (-a)
m.in.	między innymi
m.p.z.p.	miejsowy plan zagospodarowania przestrzennego
m	metr (-ów)
n.	następna (-e, -y)
niepubl.	niepublikowany
np.	na przykład
Nr	numer

pkt	punkt
post.	postanowienie
por.	porównaj
poz.	pozycja
pt.	pod tytułem
r.	rok (-u)
red.	redakcja
rozp.	rozporządzenie
s.	strona (-y)
t.	tom
tekst jedn.	tekst jednolity
tj.	to jest
tzw.	tak zwany (-e)
uchw.	uchwała
w.	wiek
Woj.	Województwa
wyr.	wyrok
z.	zeszyt
zob.	zobacz

Wykaz orzeczeń

1. Orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości

Wyrok TS (druga izba) z 13.1.2005 r. w sprawie C-117/03: *Società Italiana Dragaggi SpA i inni v. Ministero delle Infrastrutture e dei Trasporti, Regione Autonoma del Friuli Venezia Giulia* (Dz.Urz. UE C 57 z 5.3.2005 r., s. 2)

Wyrok TS (druga izba) z 14.9.2006 r. w sprawie C-244/05: *Bund Naturschutz in Bayern e.V. i inni v. Freistaat Bayern* (orzeczenie wstępne) (Dz.Urz. UE C 281 z 18.11.2006 r., s. 1)

Wyrok TS z 11.4.2013 r. w sprawie C-258/11: *Peter Sweetmani inni v. An Bord Pleanála* (Dz.Urz. UE C 156 z 1.6.2013 r., s. 2)

Wyrok TS (dziewiąta izba) z 20.11.2014 r. w sprawie C-356/13: *Komisja Europejska v. Rzeczypospolitej Polskiej* (Dz.Urz. UE C 26 z 26.1.2015 r., s. 6)

2. Orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego

Orzeczenie TK z 28.6.1994 r., K 14/93, OTK 1994, poz. 13

Wyrok TK z 26.4.1995 r., K 11/94, OTK 1995, poz. 12

Wyrok TK z 26.4.1999 r., K 33/98, OTK 1999, Nr 4, poz. 71

Wyrok TK z 6.6.2006 r., K 23/05, OTK-A 2006, Nr 6, poz. 62

Wyrok TK z 12.3.2007 r., K 54/05, OTK-A 2007, Nr 3, poz. 25

Wyrok TK z 13.5.2009 r., Kp 2/09, OTK-A 2009, Nr 5, poz. 66

Wyrok TK z 10.7.2014 r., P 19/13, OTK-A 2014, Nr 7, poz. 71

3. Orzeczenia Sądu Najwyższego

Uchwała SN z 13.10.2006 r., III CZP 72/06, OSNC 2007, Nr 6, poz. 85

Uchwała SN z 27.3.2014 r., I KZP 30/13, OSNKW 2014, Nr 5, poz. 36

4. Orzeczenia Naczelnego Sądu Administracyjnego

Postanowienie NSA z 3.10.2007 r., II OW 54/07, Legalis

Postanowienie NSA z 11.3.2008 r., II OSK 304/08, Legalis

Postanowienie NSA z 23.3.2010 r., II OSK 2032/09, CBOSA

Postanowienie NSA z 17.4.2012 r., II OSK 818/12, Legalis

Postanowienie NSA z 27.4.2012 r., II GSK 619/12, Legalis

Uchwała NSA (5) z 28.12.1995 r., VI SA 22/95, ONSA 1996, Nr 1, poz. 10

Uchwała NSA (5) z 4.3.1996 r., OPK 1/96, ONSA 1997, Nr 1, poz. 4
Wyrok NSA z 11.6.1981 r., SA 820/81, ONSA 1981, Nr 1, poz. 57
Wyrok NSA z 10.6.1983 r., I SA 217/83, ONSA 1983, Nr 1, poz. 41
Wyrok NSA z 19.12.1984 r., III SA 872/84, ONSA 1984, Nr 2, poz. 120
Wyrok NSA z 27.5.1994 r., SA/Wr 470/94, CBOSA
Wyrok NSA z 9.5.1995 r., SA/Wr 590/95, Legalis
Wyrok NSA z 26.4.1995 r., SA/Wr 2267/94, Legalis
Wyrok NSA z 13.2.1997 r., V SA 246/96, Legalis
Wyrok NSA z 24.11.1999 r., II SA 995/99, ONSA 2000, Nr 4, poz. 173
Wyrok NSA z 5.4.2002 r., I SA 2160/01, Legalis
Wyrok NSA z 4.4.2007 r., II OSK 7/07, Legalis
Wyrok NSA z 26.6.2007 r., II OSK 943/06, Legalis
Wyrok NSA z 7.12.2007 r., II OSK 1487/07, Legalis
Wyrok NSA z 24.9.2008 r., II OSK 1075/07, Legalis
Wyrok NSA z 25.9.2008 r., II OSK 1404/07, Legalis
Wyrok NSA z 8.4.2009 r., II OSK 590/08, Legalis
Wyrok NSA z 9.6.2010 r., II OSK 953/09, Legalis
Wyrok NSA z 30.7.2010 r., II OSK 1053/10, Legalis
Wyrok NSA z 14.1.2011 r., II OSK 2035/09, Legalis
Wyrok NSA z 25.1.2011 r., II GSK 79/10, Legalis
Wyrok NSA z 8.2.2011 r., I OSK 449/10, Legalis
Wyrok NSA z 15.6.2011 r., II OSK 958/10, Legalis
Wyrok NSA z 5.7.2011 r., II GSK 684/10, Legalis
Wyrok NSA z 27.7.2011 r., II OSK 216/11, Legalis
Wyrok NSA z 17.4.2012 r., II OSK 146/12, Legalis
Wyrok NSA z 22.6.2012 r., II OSK 557/11, Legalis
Wyrok NSA z 10.7.2012 r., II OSK 708/11, Legalis
Wyrok NSA z 20.11.2012 r., II OSK 1303/11, Legalis
Wyrok NSA z 8.5.2013 r., II OSK 2680/11, Legalis
Wyrok NSA z 30.1.2014 r., I OSK 2536/13, Legalis
Wyrok NSA z 1.7.2014 r., II OSK 85/14, Legalis
Wyrok NSA z 3.12.2014 r., II OSK 2310/14, Legalis
Wyrok NSA z 3.12.2014 r., II OSK 2311/14, Legalis
Wyrok NSA z 16.10.2015 r., II GSK 1863/14, Legalis
Wyrok NSA z 24.5.2016 r., II OSK 2273/14, Legalis

5. Orzeczenia wojewódzkich sądów administracyjnych

Wyrok WSA w Szczecinie z 1.4.2004 r., SA/Sz 507/02, Legalis
Wyrok WSA w Szczecinie z 31.5.2005 r., II SA/Sz 369/04, Legalis
Wyrok WSA w Warszawie z 24.11.2005 r., IV SA/Wa 1640/05, Legalis
Wyrok WSA w Warszawie z 10.2.2006 r., IV SA/Wa 2211/05, Legalis

Wyrok WSA w Warszawie z 9.8.2006 r., VI SA/Wa 54/06, Legalis
Wyrok WSA w Gliwicach z 5.12.2006 r., IV SA/Gl 1094/06, Legalis
Wyrok WSA w Gdańsku z 21.3.2007 r., II SA/Gd 282/06, Legalis
Wyrok WSA w Rzeszowie z 7.8.2007 r., II SA/Rz 473/07, Legalis
Wyrok WSA w Gorzowie Wielkopolskim z 5.10.2007 r., II SA/Go 471/07, Legalis
Wyrok WSA w Warszawie z 29.10.2007 r., IV SA/Wa 1676/07, Legalis
Wyrok WSA w Warszawie z 29.11.2007 r., IV SA/Wa 1859/07, Legalis
Wyrok WSA w Białymstoku z 24.1.2008 r., II SA/Bk 793/07, Legalis
Wyrok WSA w Warszawie z 30.4.2008 r., IV SA/Wa 2372/07, Legalis
Wyrok WSA w Warszawie z 30.4.2008 r., IV SA/Wa 2463/07, Legalis
Wyrok WSA w Warszawie z 30.4.2008 r., IV SA/Wa 2582/07, Legalis
Wyrok WSA w Szczecinie z 8.10.2008 r., II SA/Sz 246/08, Legalis
Wyrok WSA w Szczecinie z 29.10.2008 r., II SA/Sz 385/08, Legalis
Wyrok WSA w Warszawie z 13.11.2008 r., I SA/Wa 833/08, Legalis
Wyrok WSA w Kielcach z 19.11.2008 r., II SA/Ke 674/08, Legalis
Wyrok WSA w Warszawie z 2.12.2008 r., IV SA/Wa 1391/08, Legalis
Wyrok WSA w Warszawie z 27.3.2009 r., I SA/Wa 1283/08, Legalis
Wyrok WSA w Warszawie z 27.5.2009 r., VI SA/Wa 9/09, Legalis
Wyrok WSA w Warszawie z 4.8.2009 r., IV SA/Wa 698/09, Legalis
Wyrok WSA w Gliwicach z 24.8.2009 r., II SA/Gl 139/09, Legalis
Wyrok WSA w Gorzowie Wielkopolskim z 27.1.2010 r., II SA/Go 974/09, Legalis
Wyrok WSA w Lublinie z 25.2.2010 r., II SA/Lu 657/09, Legalis
Wyrok WSA w Warszawie z 11.5.2010 r., IV SA/Wa 99/10, Legalis
Wyrok WSA w Lublinie z 30.4.2010 r., I SA/Lu 652/09, Legalis
Wyrok WSA w Szczecinie z 5.8.2010 r., II SA/Sz 166/10, Legalis
Wyrok WSA w Warszawie z 22.11.2010 r., VII SA/Wa 1602/10, Legalis
Wyrok WSA w Lublinie z 2.12.2010 r., III SA/Lu 367/10, Legalis
Wyrok WSA w Krakowie z 9.12.2010 r., III SA/Kr 728/10, Legalis
Wyrok WSA w Warszawie z 31.5.2011 r., IV SA/Wa 683/11, Legalis
Wyrok WSA w Poznaniu z 21.9.2011 r., IV SA/Po 721/11, Legalis
Wyrok WSA w Warszawie z 8.11.2011 r., IV SA/Wa 1507/11, Legalis
Wyrok WSA w Warszawie z 19.1.2012 r., VII SA/Wa 1533/11, Legalis
Wyrok WSA w Poznaniu z 22.3.2012 r., IV SA/Po 61/12, Legalis
Wyrok WSA w Gorzowie Wielkopolskim z 21.6.2012 r., II SA/Go 76/12, Legalis
Wyrok WSA w Gdańsku z 12.12.2012 r., II SA/Gd 505/12, Legalis
Wyrok WSA w Kielcach z 13.12.2012 r., II SA/Ke 759/12, Legalis
Wyrok WSA w Gdańsku z 27.2.2013 r., II SA/Gd 689/12, CBOSA
Wyrok WSA w Warszawie z 14.6.2013 r., VII SA/Wa 279/13, CBOSA
Wyrok WSA w Olsztynie z 3.12.2013 r., II SA/Ol 857/13, Legalis
Wyrok WSA w Warszawie z 5.3.2014 r., VIII SA/Wa 842/13, Legalis
Wyrok WSA w Warszawie z 13.10.2014 r., IV SA/Wa 1250/14, Legalis
Wyrok WSA we Wrocławiu z 15.12.2015 r., III SA/Wr 251/15, Legalis

6. Orzeczenia organów administracji publicznej

Rozstrzygnięcie Nadzorcze Wojewody Mazowieckiego z 7.12.2009 r., I.0911/93/09, niepubl.

Rozstrzygnięcie Nadzorcze Wojewody Lubelskiego z 10.3.2011 r., NK-II.4131.95.2011, niepubl.

Rozstrzygnięcie Nadzorcze Wojewody Dolnośląskiego z 17.7.2014 r., NK-N.4131.45.13.2014.MR1, niepubl.

Postanowienie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z 4.2.2011 r., RDOŚ-Gd-PNI.6323.42.2011.MBC

Wykaz literatury

1. Literatura naukowa

- Antoniak P., Cherka M.*, Formy i sposób ochrony zabytków, [w:] Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Komentarz, *M. Cherka* (red.), Warszawa 2010
- Antoniak P., Cherka M.*, Przepisy ogólne, [w:] Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Komentarz, *M. Cherka* (red.), Warszawa 2010
- Antoniak P.*, Zasady finansowania opieki nad zabytkami, [w:] Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Komentarz, *M. Cherka* (red.), Warszawa 2010
- Bar M.*, [w:] Prawo ochrony środowiska. Komentarz, *M. Górski, M. Pchalek, W. Radecki, J. Jerzmański, M. Bar, S. Urban, J. Jendrośka*, Warszawa 2011
- Biernat K.*, Formy ochrony przyrody, [w:] Polskie prawo ochrony przyrody, *J. Ciechanowicz-McLean* (red.), Warszawa 2006
- Biernat S.*, Źródła prawa Unii Europejskiej, [w:] Prawo Unii Europejskiej, *J. Barcz* (red.), Warszawa 2004
- Błachut M., Gromski W., Kaczor J.*, Projekt ustawy, [w:] Technika prawodawcza, *M. Błachut, W. Gromski, J. Kaczor*, Warszawa 2008
- Boć J.*, Działalność konsensualna (dwustronna i wielostronna), [w:] System prawa administracyjnego, *R. Hauser, Z. Niewiadomski, A. Wróbel* (red.), t. 5, Prawne formy działania administracji, *A. Błaś, J. Boć, M. Stahl, K. M. Ziemiński*, Warszawa 2013
- Boć J.*, Obywatel jako właściciel, [w:] Prawo administracyjne, *J. Boć* (red.), Wrocław 2007
- Boć J.*, Obywatel w sytuacjach innych, tj. nie mieszczących się w dotychczasowej systematyzacji (obywatel jako mieszkaniec), [w:] Prawo administracyjne, *J. Boć* (red.), Wrocław 2007
- Boć J.*, Obywatel w sytuacjach reżimów specjalnych, [w:] Prawo administracyjne, *J. Boć* (red.), Wrocław 2007
- Boć J.*, Obywatel wobec ingerencji współczesnej administracji, Wrocław 1985
- Boć J.*, Przykład prawnych form działania administracji w ochronie środowiska, [w:] System prawa administracyjnego, *R. Hauser, Z. Niewiadomski, A. Wróbel* (red.), t. 5, Prawne formy działania administracji, *A. Błaś, J. Boć, M. Stahl, K. M. Ziemiński*, Warszawa 2013
- Boć J., Samborska-Boć E.*, Podstawowe instytucje prawnej ochrony środowiska, [w:] Ochrona środowiska, *J. Boć* (red.), Wrocław 2004
- Böhm A., Luczyńska-Bruzda M., Środulska-Wielgus J., Wielgus K., Forczek-Brataniec U., Stokłosa K., Skrzyńska A.*, Zasady tworzenia parku kulturowego, zarządzania nim oraz sporządzania planu ochrony, Kraków 2005; <http://www.nid.pl/pl/Informa->